

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

April 2022

Rigsrevisionens notat om
beretning om

beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 1/2021 om beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien**

21. marts 2022

RN 304/22

Beskæftigelsesministerens redegørelse af 21. februar 2022

Sundhedsministerens redegørelse af 21. februar 2022

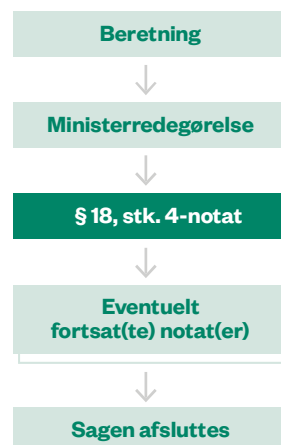
1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som ministrene har iværksat eller vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

Konklusion

Beskæftigelsesministeren oplyser, at kommuner, der leverer dårlige resultater og en mangelfuld indsats, risikerer at blive udtaget til skærpet tilsyn og i sidste ende også at blive sat under administration. Udvælgelsen af kommuner til skærpet tilsyn sker i april 2022 på baggrund af den gennemsnitlige indsats i 2021. I 2023 vil skærpet tilsyn også omfatte krav om aktive tilbud.

Sundhedsministeren kvitterer for, at Rigsrevisionens beretning sætter fokus på et særdeles vigtigt område, der fortsat fortjener stor opmærksomhed, og at beretningen har bibragt en række resultater, som ministeren og regionerne kan drage nytte og tage ved lære af. Resultaterne vil blive inddraget i det videre arbejde med at forbedre indsatsen og sammenhængen for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien.

Sundhedsministeren og beskæftigelsesministeren oplyser, at et fagligt oplæg for en 10-årsplan for psykiatrien fra januar 2022 bl.a. indeholder anbefalinger om myndigheds-samarbejde og styrket koordination af det samlede forløb for mennesker med psykiske lidelser. Anbefalingerne omfatter øget brug af en kombineret sundheds- og beskæftigelsesindsats, der skal støtte, at borgere med psykiske lidelser hurtigt kommer ind på arbejdsmarkedet (IPS-metoden). Regionerne oplyser, at de har taget forskellige initiativer til at styrke koordineringen mellem psykiatrien og jobcentrene, og at der bl.a. pågår et arbejde i regionerne med at udbrede IPS-metoden i kommunerne.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Sundhedsministeren og beskæftigelsesministeren oplyser, at informationsudvekslingen, herunder den digitale udveksling af lægeattester som led i sagsbehandlingen mellem kommuner og psykiatrien, er et anliggende mellem kommuner og regioner. Sundhedsministeren oplyser videre, at Sundhedsministeriet i 1. halvår 2022 på baggrund af Rigsrevisionens beretning vil tage initiativ til, at MedComs styregruppe drøfter en digitalisering af informationsudvekslingen mellem jobcentrene og psykiatrien. Derudover oplyser flere regioner, at de vil afklare muligheden for eller iværksætte løsninger, der kan understøtte en effektiv fremsendelse af lægeattester.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Beskæftigelsesministeriets implementering af skærpet tilsyn
- Beskæftigelsesministeriets, Sundhedsministeriets og regionernes arbejde med udbredelse af IPS-metoden i landets kommuner
- resultaterne af drøftelserne i MedComs styregruppe vedrørende en digitalisering af informationsudvekslingen mellem jobcentrene og psykiatrien.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i oktober 2021 en beretning om beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien. Beretningen handlede om Beskæftigelsesministeriets og regionernes indsats for, at sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien genvinder deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de, at Beskæftigelsesministeriets, regionernes og kommunernes indsats for at sikre, at sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien får et sammenhængende og beskæftigelsesrettet forløb, har været utilfredsstillende.

Statsrevisorerne fandt, at Beskæftigelsesministeriet i en årrække har haft kendskab til, at jobcentrene ikke har overholdt lovgivningens krav om opfølgning og tilbud til borgerne. Regionerne og jobcentrene har ikke sikret koordination og sammenhæng i den psykiatriske og beskæftigelsesrettede indsats. Fx er der for ca. 75 % af borgere på sygedagpenge eller i jobafklaringsforløb ikke taget direkte kontakt mellem jobcentrene og psykiatrien.

Statsrevisorerne fandt det endvidere utilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet ikke i tilstrækkelig grad har tilset og understøttet, at indsatsen blev koordineret. Der er således risiko for, at mange sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien mister deres tilknytning til arbejdsmarkedet på grund af en utilstrækkelig og ukoordineret indsats fra myndighedernes side.

Statsrevisorerne mener, at Beskæftigelsesministeriet og Sundhedsministeriet har et ansvar for, at der sker en effektiv informationsudveksling.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministeriernes og regionernes redegørelser

Beskæftigelsesministeriets opfølgning på jobcentrenes indsats

5. Statsrevisorerne fandt, at Beskæftigelsesministeriet i en årrække har haft kendskab til, at jobcentrene ikke har overholdt lovgivningens krav om opfølgning og tilbud til borgerne.

Statsrevisorerne hæftede sig særligt ved, at knap 50 % af borgerne på sygedagpenge og ¼ af borgerne i jobafklaringsforløb ikke får opfølgningssamtaler inden for lovens frister. Den primære årsag til forsinkede samtaler er, at jobcentrene ikke indkalder i tide. Statsrevisorerne hæftede sig ligeledes særligt ved, at 35 % af borgerne på sygedagpenge og 20 % af borgerne i jobafklaringsforløb ikke modtager nogen tilbud om fx virksomhedspraktik eller ansættelse med løntilskud. Af de sygemeldte borgere, der ved første samtale havde en arbejdsgiver, har jobcentrene i 41 % af tilfældene ikke taget den lovpligtige kontakt til arbejdsgiver.

Beskæftigelsesministeren oplyser, at det er meget vigtigt, at jobcentrene afholder de samtaler med sygemeldte, som de er forpligtede til ifølge lovgivningen. Ministeren oplyser, at det samtidig er vigtigt, at sygemeldte får en indsats, der kan understøtte, at de kommer tilbage til arbejdsmarkedet. Ministeren oplyser, at der som led i udmøntningen af "Aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats" fra 2018 er etableret et skærpet tilsyn med og opfølgning på kommunernes beskæftigelsesindsats. Kommuner, der leverer dårlige resultater og en mangelfuld indsats, risikerer ud over skærpet tilsyn i sidste ende at blive sat under administration. Udvælgelsen af kommuner til skærpet tilsyn sker i april 2022 på baggrund af den gennemsnitlige indsats i 2021. Her vil udvælgelsen af kommuner ske på baggrund af manglende overholdelse af resultatmål vedrørende antal borgere på offentlig forsørgelse i forhold til det forventede ud fra rammevilkårene og kravet om samtaler i 2021, dvs. min. 4 samtaler i de første 6 måneder af ledighedsperioden. I 2023 vil skærpet tilsyn også omfatte krav om aktive tilbud.

Beskæftigelsesministeren oplyser, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings regionale arbejdsmarkedskontorer tilbyder at bistå udfordrede kommuner med en taskforceindsats med henblik på at løfte indsatsen. Kommuner, som fortsat er udfordrede trods arbejdsmarkedskontorerens støtte og vejledning, kan blive anmodet om en handlingsplan for, hvordan kommunen løfter indsatsen. Hvis det ved den årlige redegørelse til Folketingets Beskæftigelsesudvalg konstateres, at kommunen ikke i tilstrækkelig grad har løftet indsatsen, vil kommunen blive bedt om at sende en detaljeret redegørelse med henblik på et opfølgende møde. Det gælder også opfølgningen på kommunernes indsats for sygedagpengemodtagere.

Beskæftigelsesministeren oplyser videre, at Beskæftigelsesministeriet i efteråret 2022 påtænker at udmelde en temarevision med fokus på sygedagpengeområdet i henhold til regnskabsbekendtgørelsens § 66, stk. 4. Ministeren forventer, at gennemførelsen af en temarevision vedrørende sags- og risikoområder på sygedagpengeområdet vil skærpe kommunernes fokus på indsatsen, ligesom temarevisionens resultater kan give anledning til yderligere initiativer, der understøtter, at anvendelsen af bl.a. Min Plan og udskrivningsmentorer sker i overensstemmelse med lovgivningen.

6. Rigsrevisionen finder det positivt, at beskæftigelsesministeren har iværksat en række initiativer, som ministeren forventer vil sikre en tilfredsstillende myndighedsindsats og sikre borgerne den lovpligtige opfølgning og tilbud. Rigsrevisionen vil fortsat følge Beskæftigelsesministeriets implementering af skærpet tilsyn.

Jobcentrenes og psykiatriens koordinering af indsatserne

7. Statsrevisorerne fandt, at regionerne og jobcentrene ikke har sikret koordination og sammenhæng i den psykiatriske og beskæftigelsesrettede indsats. Fx er der for ca. 75 % af borgere på sygedagpenge eller i jobafklaringsforløb ikke taget direkte kontakt mellem jobcentrene og psykiatrien.

Statsrevisorerne fandt det endvidere utilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet ikke i tilstrækkelig grad har tilset og understøttet, at indsatsen blev koordineret. Der er således risiko for, at mange sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien mister deres tilknytning til arbejdsmarkedet på grund af en utilstrækkelig og ukoordineret indsats fra myndighedernes side.

IPS (individuel planlagt job med støtte)

IPS er en metode med fokus på, at borgerne hurtigt skal ind på arbejdsmarkedet, og at de skal tilbydes støtte, mens de er på arbejdsmarkedet. I IPS-projekter tilbyder man således en kombineret sundheds- og beskæftigelsesindsats for borgere med psykiske lidelser.

Sundhedsministeren oplyser, at det er en helt central opgave, at borgere med psykiske lidelser oplever et sammenhængende forløb, der bedst støtter dem i at komme tilbage til hverdagen, og at det naturligvis også gælder i samarbejdet mellem jobcentre og den regionale psykiatri. Ministeren oplyser, at Sundhedsstyrelsen i januar 2022 offentliggjorde det faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatrien. Det faglige oplæg indeholder bl.a. anbefalinger om etablering af et stærkt myndighedssamarbejde, som understøtter en sammenhængende indsats til mennesker med psykiske lidelser, udbredelse af IPS-modellen og en styrket koordination af det samlede forløb for mennesker med psykiske lidelser med faste kontaktpersoner og koordinatore i alle sektorer. Det er ministerens forventning, at den kommende 10-årsplan for psykiatrien vil være med til at løfte opgaven med at skabe bedre sammenhæng og samarbejde mellem kommuner og regioner.

Beskæftigelsesministeren oplyser, at ministeren er helt enig med Rigsrevisionen i, at det er vigtigt, at kommuner og regioner sikrer den nødvendige koordination og sammenhæng i indsatsen. Ministeren oplyser også, at der i det faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatrien indgår en anbefaling om, at IPS-modellen bør udbredes på tværs af kommuner som omdrejningspunkt for, at mennesker med psykiske lidelser støttes i at få og fastholde et arbejde eller komme i uddannelse samtidig med deres behandlingsforløb. Det er ministerens forventning, at der i de kommende år vil være et styrket fokus på at udbrede IPS-modellen som et væsentligt bidrag til at understøtte et bedre samspil mellem sundhed og beskæftigelse. Både beskæftigelsesministeren og sundhedsministeren oplyser, at der med aftale om "En ny reformpakke for dansk økonomi" er afsat 10 mio. kr. i 2023-2024 til et ambassadørkorps, der skal udbrede viden om IPS.

Region Sjælland oplyser, at psykiatrien fortsætter med igangværende initiativer på området, fx IPS.

Region Nordjylland oplyser, at psykiatrien på foranledning af Rigsrevisionens beretning har gennemført en intern gennemgang af et antal udvalgte journaler i november 2021 med henblik på at fastslå, om de nationale resultater, som Rigsrevisionens beretning formidler, også er gældende i Region Nordjylland. På baggrund af Rigsrevisionens beretning og den interne journalgennemgang vil psykiatrien i Region Nordjylland sætte ledelsesmæssigt fokus på samarbejdet med jobcentrene. Derudover vil der blive udarbejdet interne retningslinjer for psykiatrien, som skal bidrage til at sikre den pligtige kontakt til jobcentrene.

Region Hovedstaden oplyser, at Region Hovedstadens psykiatri har et styrket fokus på at udbrede samarbejdet med kommunerne om IPS. Region Hovedstadens Psykiatri ønsker at etablere et IPS-samarbejde med alle kommuner i regionen og er ved at ansætte en IPS-implementeringskonsulent til at understøtte denne proces.

Region Syddanmark oplyser, at fastholdelse af borgere med en psykisk lidelse på arbejdsmarkedet indgår som et mål både i sundhedsaftalen og i psykiatriplanen. Regionen er i gang med en række projekter, der skal styrke samarbejdet mellem beskæftigelsesområdet og psykiatrien. Det drejer sig bl.a. om IPS, hvor målsætningen er, at min. 15 ud af 22 kommuner i regionen indgår i et IPS-baseret samarbejde med psykiatrien i regionen inden udgangen af 2022.

8. Rigsrevisionen finder det positivt, at regionerne har taget initiativer til at styrke koordineringen mellem jobcentrene og psykiatrien, herunder udbredelse af den evidensbaserede IPS-metode, og at Sundhedsministeriets faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatrien indeholder flere anbefalinger, som vedrører dette. Rigsrevisionen vil fortsat følge Beskæftigelsesministeriets, Sundhedsministeriets og regionernes udbredelse af IPS-metoden i landets kommuner.

Grundlaget for en effektiv informationsudveksling

9. Statsrevisorerne mente, at Beskæftigelsesministeriet og Sundhedsministeriet har et ansvar for, at der sker en effektiv informationsudveksling, og Statsrevisorerne hæftede sig bl.a. særligt ved, at der mangler digital understøttelse af informationsudvekslingen mellem jobcentrene og psykiatrien, og at jobcentrene anmoder om lægeattesterne sent i sygedagpengeforløbene. Det indebærer bl.a., at lægeattester ofte er så forsinkede, at jobcentrene ikke kan tilrettelægge indsatsen under hensyn til psykiatriens indsats.

Beskæftigelsesministeren oplyser, at det er problematisk, at mange attester fra psykiatrien er forsinket. Både beskæftigelsesministeren og sundhedsministeren oplyser videre, at informationsudvekslingen, herunder den digitale udveksling af lægeattester som led i sagsbehandlingen mellem kommuner og psykiatrien, er et anliggende mellem kommuner og regioner. Beskæftigelsesministeren vil dog sammen med sundhedsministeren i 1. halvår 2022 rette henvendelse til KL, kommunerne og regionerne for at sikre deres opmærksomhed på en effektiv informationsudveksling mellem jobcentrene og psykiatrien.

MedCom

MedCom har ansvaret for at udvikle og udbrede tværsektorielle digitale kommunikationsløsninger. MedCom er en nonprofitorganisation, der er ejet og finansieret af Sundhedsministeriet, Danske Regioner og KL. Formålet med MedCom er bl.a. at standardisere og digitalisere de hyppigst forekommende kommunikationsstrømme mellem praktiserende læger, sygehuse og kommuner.

Sundhedsministeren oplyser, at Sundhedsministeriet i 1. halvår 2022 på baggrund af Rigsrevisionens beretning vil tage initiativ til, at MedComs styregruppe drøfter en digitalisering af informationsudvekslingen mellem jobcentrene og psykiatrien.

Region Midtjylland oplyser, at problemstillingen om en effektiv informationsudveksling har været kendt i en årrække, og at regionsrådet derfor – på linje med Statsrevisorerne – vil appellere til, at ministerierne med afsæt i Rigsrevisionens beretning søger at finde en løsning på de teknologiske udfordringer. Region Midtjylland oplyser videre, at regionen har implementeret den såkaldte MedCom-standard, som fungerer problemfrit i forhold til dialogen mellem region, almen praksis og kommunernes ældreområde og sundhedspleje. Hovedparten af de it-systemer, der anvendes på socialområdet og beskæftigelsesområdet i kommunerne, kan imidlertid ikke kommunikere via MedCom-standard. Det er på den baggrund regionsrådets opfattelse, at den regionale del af infrastrukturen er på plads, men at de kommunale it-systemer mangler at komme med, og at dette er en væsentlig barriere for, at kommunikationen bliver understøttet digitalt.

Region Hovedstaden oplyser, at jobcentrene ikke kan modtage eller sende oplysninger ved brug af MedCom-standarder, som hospitaler og kommunernes sundhedsforvaltninger ellers bruger til at kommunikere om patienter og borgere og deres sundhedsfaglige behandling. Derudover oplyser Region Hovedstaden, at regionen går i gang med at implementere en løsning med tunnelkryptering af mails for at imødegå forsinkede lægeattester til borgerne.

Region Nordjylland oplyser, at psykiatrien i Region Nordjylland vil iværksætte en afklaring af, om såkaldt "tunnelmail", som anvendes i Region Syddanmark, og som er under overvejelse i Region Hovedstaden og Region Midtjylland, kunne være en plausibel løsning for sikker digital kommunikation i Region Nordjylland.

Rigsrevisionen finder det positivt, at sundhedsministeren har taget initiativ til, at MedComs styregruppe drøfter en digitalisering af informationsudvekslingen mellem jobcentrene og psykiatrien. Rigsrevisionen finder det ligeledes positivt, at flere regioner vil afklare muligheden for eller iværksætte løsninger, der kan understøtte en effektiv fremsendelse af lægeattester. Rigsrevisionen vil fortsat følge resultaterne af drøftelserne i MedComs styregruppe vedrørende en digitalisering af informationsudvekslingen mellem jobcentrene og psykiatrien.

Lone Strøm